

RAPORT ȘTIINȚIFIC

privind implementarea proiectului „Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic: perspective naționale și internaționale”, PN-II-ID-PCE-2011-3-0610,

în perioada noiembrie 2014 – noiembrie 2015

Contract de finanțare nr. 327 din 24.10.2011

Activitățile științifice preconizate pentru anul 2015:

Anul	Obiective	Activități	Rezultate livrate pe etapă
2015	1. Promovare și dezvoltare	1.1. Promovarea proiectului prin intermediul resurselor On-line. Dezvoltarea pagini Web a proiectului	Pagina web: http://archaeoheritage.ro/proiect/
		1.2 Promovarea proiectului prin intermediul evenimentelor academice internaționale	Participarea la conferințele EAA, EAC etc.
	2. Cercetarea noilor tendințe privind politicile de protejare a patrimoniului arheologic în statele europene	2.1. Analiza politicilor culturale europene	Consultarea experților din cadrul instituțiilor europene
		2.2. Analiza Politicilor UNESCO	Consultarea experților din oficiul central al acestei organizații internaționale
	3. Valorificarea rezultatelor cercetării	3.1. Elaborarea studiilor la tema	Publicarea articolelor în reviste și culegeri de studii
		3.2. Dezvoltarea studiului de bază	Elaborarea a două capitole
		3.3 Valorificarea lucrărilor conferinței <i>Current Trends in Archaeological Heritage Preservation: National and International Perspectives</i>	Publicarea volumului în <i>BAR International Series</i> de la Oxford

1. PROMOVARE ȘI DEZVOLTARE

Ținând cont de obiectivele stabilite pentru anul 2015 am reușit realizarea următoarelor activități:

1.1 Promovarea proiectului prin intermediul resurselor On-line. Dezvoltarea pagini Web a proiectului

Promovarea proiectului s-a realizat pe parcursul anului 2015 printr-un șir de activități (discuții cu experți și factori de decizie; conferințe internaționale, deplasări la instituții de profil din țară și de peste hotare, publicații). Totodată, cu scopul diseminării proiectului am continuat

dezvoltarea paginii web <http://archaeoheritage.ro/>. Astfel, pagina conține un șir de compartimente (informații generale, planul de activități, rezultate așteptate, Bibliotecă, legislație, noutăți, monitorizarea presei și dezbaterilor parlamentare). Într-un timp scurt pagina a devenit destul de populară, după cum se poate observa și din datele ce urmează:

Perioadă	Anul 2015
Săptămânal	Peste 3500 vizitatori, dintre care peste 300 unici
Lunar	Peste 16000 vizitatori, dintre care peste 800 unici

Pagina proiectului conține câteva componente originale:

- a. În primul rând prin intermediul acestui portal, pentru prima dată în România, se monitorizează mass media care reflectă probleme privind patrimoniul cultural, în general, și patrimoniul arheologic, în special. Stocarea acestor articole pe o singură pagină permite analiza dinamicii discuțiilor publice, diversitatea problemelor abordate, repartiția geografică etc. În final, acest domeniu va facilita dezvoltarea unei direcții de cercetare privind mediatizarea problemelor de patrimoniu.
- b. Pe pagină sunt plasate cele mai recente publicații din lume în domeniul cercetării, protejării și managementului patrimoniului arheologic:
<http://archaeoheritage.ro/aparitii-recente/>
- c. Portalul web este și o bază de date bibliografice, care permite accesul rapid al persoanelor interesate la titluri de referință în domeniul cercetării, protejării și managementului patrimoniului arheologic <http://archaeoheritage.ro/bibliografie/>
- d. Pagina web a proiectului conține și cea mai completă Bază de date de acte normative, în primul rând din România (peste 100 legi, hotărâri de parlament, hotărâri de guvern, ordine ale ministerului culturii etc.), dar și din R. Moldova, acte europene (Consiliul Europei și UE) și convenții internaționale (UNESCO; ICOMOS etc.):
<http://archaeoheritage.ro/legislatie/> Prin realizare acestei Baze de date legislative facilităm accesul la prevederile normative din țară și de peste hotare în domeniul protejării patrimoniului arheologic.
- e. La capitolul "Resurse" pagina conține și o listă de Resurse On-line din țară și de peste hotare care la fel contribuie accesul la informații diverse privind protejarea patrimoniului arheologic: <http://archaeoheritage.ro/bibliografie/resurse-on-line/>

Toate componente paginii sunt actualizate continuu. Astfel completarea cu noi date asigură un caracter actual, divers și calitativ al informației paginii proiectului.

1.2 Promovarea proiectului prin intermediul evenimentelor academice internaționale

Proiectul și rezultatele cercetării au fost promovate la un șir de evenimente internaționale, atât prin intermediul unor prezentări generale ale proiectului, cât și a unor comunicări științifice în problemele de protejare și management a patrimoniului arheologic.

Conferințe: În 2015 am participat la trei evenimente internaționale cu impact larg, care au facilitat atât prezentarea unor rezultate ale proiectului, cât și stabilirea unor noi relații de colaborare:

1. Presentation: *Cultural Heritage Management in time of crisis*, Sixth Annual International Conference on Baltic and Nordic Studies in Romania, Constanța, 22-23 May 2015
2. Presentation and discussant *Supra-national context for cultural heritage management*. European Culture 2015, International Conference, 13th Edition, 29-31 October 2015, Faculty of European Studies, Babeș-Bolyai University Cluj-Napoca
3. Presentation: *Cultural policies during socialist period*. 6th Vilnius Symposium, Lithuanian Institute of History, 12-13 November 2015 Vilnius, Lithuania

Vizite de studiu: Pe parcursul anului 2015 am realizat două vizite de cercetare, una la oficiul UNESCO de la Paris, Franța și alta la Institutul de Istorie a Lituaniei, Vilnius:

- a. În perioada 2 – 6 iulie 2015 am realizat vizita de cercetare la UNESCO, Paris, Franța în vederea elaborării studiilor preconizate în proiect. Totodată, am discutat cu colegii de la UNESCO despre tendințele în domeniul cercetării și managementului patrimoniului arheologic atât în Franța, cât și la nivel internațional.
- b. În perioada 6-15 noiembrie 2015 am realizat vizita de studiu la Institutul de Istorie a Lituaniei. În cadrul vizitei am discutat cu reprezentanți ai parlamentului, guvernului, cercetători de la Universitatea din Vilnius și Institutul de Istorie a Lituaniei privind cadrul normativ și managementul patrimoniului cultural în această țară.

2-3. CERCETAREA NOILOR TENDINȚE PRIVIND POLITICILE DE PROTEJARE A PATRIMONIULUI ARHEOLOGIC ÎN STATELE EUROPENE ȘI VALORIFICAREA REZULTATELOR CERCETĂRII

Pe parcursul anului 2015 au fost continuate cercetările politicilor culturale europene și analizate politicile culturale ale UNESCO. Astfel, în 2015 activitatea din cadrul proiectului a fost

concentrată pe câteva segmente de cercetare privind elaborarea studiilor la tema proiectului și la dezvoltarea studiului de bază.

- a. În 2015 am redactat varianta finală și am tipărit volumul Conferinței Internaționale „Current trends in the archaeological heritage preservation: the national and the international perspectives, Iași, 6-10 noiembrie 2013. Culegerea cuprinde 25 de studii ale cercetătorilor din peste 20 de state ale lumii. Volumul a fost publicat de către editura Archaeopress din Marea Britanie în BAR International Series: S. MUSTEAȚĂ, Ș. CĂLINIUC (eds), *Current Trends in Archaeological Heritage Preservation: National and International Perspectives. Proceedings of the international conference, Iași, Romania, November 6–10, 2013*, Oxford, BAR International Series 2741, 2015, 128 p. ISBN 9781407314006
- b. Pe lângă cele menționate mai sus, am elaborat prefața la volumul conferinței și un studiu privind protejarea *in situ*:
 1. S. MUSTEAȚĂ, *Foreword*. In: Sergiu Musteață, Ștefan Caliniuc (eds), *Current Trends in Archaeological Heritage Preservation: National and International Perspectives. Proceedings of the international conference, Iași, Romania, November 6–10, 2013*, Oxford, BAR International Series 2741, 2015, p. 9-10.
 2. S. MUSTEAȚĂ, *Preserving archaeological remains in situ: from the legal to the practical issues. The Romanian case*. In: Sergiu Musteață, Ștefan Caliniuc (eds), *Current Trends in Archaeological Heritage Preservation: National and International Perspectives. Proceedings of the international conference, Iași, Romania, November 6–10, 2013*, Oxford, BAR International Series 2741, 2015, p. 15-19.
- c. Articole în reviste de profil:
 1. OBERLÄNDER-TÄRNOVEANU, I., MUSTEAȚĂ, S., *Open Access und Open Data in der rumänischen Archäologie*. În: *Archäologische Informationen: Early View*, online publicat 17. Juni 2015, Nr. 38, <http://www.dguf.de/index.php?id=9>, ISSN 0341-2873
 2. S. MUSTEAȚĂ, *Recent Excavations in the Medieval Fortress Soroca: an Example of Community Archaeology (Republic of Moldova)*. In: *Journal of Community Archaeology & Heritage*, (under press).
- d. Rezultatele proiectului au fost publicate și în rezumatul unei conferințe:

1. S. MUSTEAȚĂ, *Supra-national context for cultural heritage management*. European Culture 2015, International Conference, 13th Edition, Conference Abstract, 29-31 October 2015, Cluj-Napoca, Romania, p. 5.
- e. Pe parcursul anului 2015, am lucrat și asupra studiului final al proiectului *Archaeological heritage management in Romania*, elaborând două capitole:
1. Legal framework on archaeological heritage preservation
 2. Archaeological heritage management

Probleme și perspective

Din cauza modificărilor contractuale și diminuării bugetului proiectului pentru anul 2015 am fost nevoiți să adaptăm planul de acțiuni al proiectului la noile realități financiare. Astfel, una din vizitele de documentare la UE (Bruxel) a fost transferată pentru anul 2016. Din aceleași motive, nu am reușit să particip la conferințele EAA și EAC din 2015. De aceea, sperăm că bugetul planificat pentru anul 2016 ne va permite realizarea acțiunilor preconizate și finalizarea proiectului cu o conferință internațională.

Perspective

Pentru anul 2016 sunt preconizate în planul de acțiuni actualizat al proiectului un șir de activități care vor conduce la implementarea obiectivelor:

Anul	Obiective	Activități	Rezultate livrate pe etapă
2015	1. Cercetarea noilor tendințe privind politicile de protejare a patrimoniului arheologic în statele europene	1.1. Analiza politicilor culturale ale UE și consultarea experților din cadrul instituțiilor europene	Vizită de studii UE, Bruxelles
	2. Promovare și dezvoltare	2.1. Promovarea proiectului prin intermediul resurselor On-line. Dezvoltarea pagini Web a proiectului	Pagina web: http://archaeoheritage.ro/proiect/
		2.2 Promovarea proiectului prin intermediul evenimentelor academice internaționale	Participarea la conferințele EAA, EAC, WAC etc.

	3. Valorificarea rezultatelor cercetării	3.1. Discutarea manuscrisului studiului	Manuscrisul lucrării
		3.2. Redactarea finală a lucrării	Manuscrisul lucrării actualizat
	4. Discutarea perspectivelor protejării și valorificării patrimoniului arheologic în România	4.1. Elaborarea unei liste de sugestii privind politicile de protejare a patrimoniului arheologic din România	Listă de sugestii
		4.2. Raportare și follow up	Raportul final

25.11.2015

Dr Sergiu Musteață, Director proiect,